

Ngôn ngữ PHP

ThS. Nguyễn Duy Hải
PGĐ TT CNTT-ĐHSP Hà Nội

Giới thiệu

- ✓ PHP=PHP: Hypertext Preprocessor. Tên gốc là Personal Home Page
- ✓ Là ngôn ngữ để viết các trang web động
- ✓ Bộ biên dịch PHP là phần mềm mã nguồn mở, có thể chạy cùng với các web server Apache, IIS,...
- ✓ Thường kết hợp với hệ quản trị CSDL MySQL

Nhúng PHP vào HTML

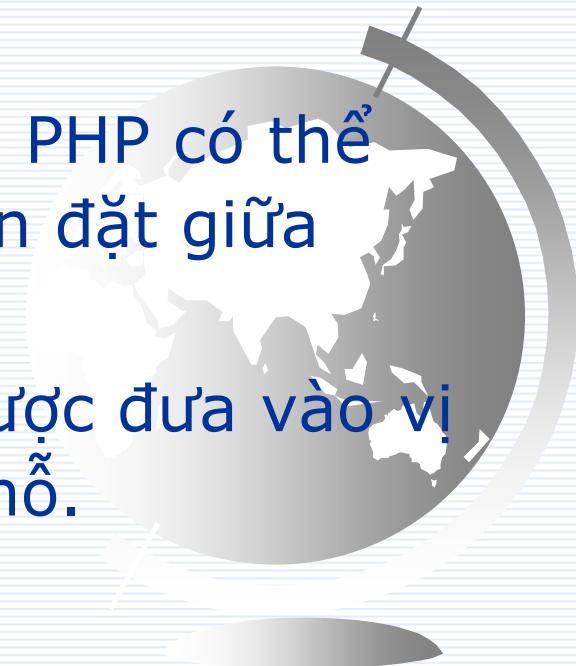
- ✓ Có thể nhúng mã PHP vào mọi vị trí trong trang HTML.
- ✓ Đoạn mã PHP được đặt giữa: `<?php ... ?>`:

`<?php`

//Đoạn lệnh PHP ở đây

`?>`

- ✓ Một cấu trúc lệnh thông thường của PHP có thể được tách làm nhiều phần, mỗi phần đặt giữa `<?php...?>`
- ✓ Kết quả do đoạn lệnh PHP đưa ra được đưa vào vị trí mà đoạn lệnh PHP đang chiếm chỗ.

Đặc điểm PHP

- ✓ Có khả năng hướng đối tượng
- ✓ Thông dịch
- ✓ Phân biệt chữ hoa/chữ thường
- ✓ Mỗi lệnh kết thúc bởi chấm phẩy (;)

Cú pháp ngôn ngữ

Chú thích trong PHP

✓ // Dòng chú thích

✓ # Dòng chú thích

✓ /*

Đoạn chú thích trên nhiều dòng

*/

- ✓ Phân biệt chữ hoa, chữ thường
- ✓ Bắt đầu bằng dấu đô la (\$), tiếp ngay sau \$ là tên biển.
- ✓ Tên biển bao gồm chữ cái, chữ số, dấu gạch nối (_) và phải bắt đầu bằng chữ cái hoặc dấu gạch nối.
- ✓ Ví dụ: \$a, \$b, ...
- ✓ Biển không cần khai báo (được tự động khai báo vào lần gán giá trị đầu tiên).
- ✓ Việc sử dụng biển chưa khởi tạo sẽ gây lỗi.

Biến động (biến biến)

✓ Cho phép sử dụng giá trị của biến làm tên biến khác.

✓ VD:

```
$a = "hello";
```

```
$$a = "world"; // $hello = "world"
```


Kiểu dữ liệu

- ✓ PHP hỗ trợ 4 kiểu
  - Số
  - Chuỗi
  - Logic
  - Mạng & đối tượng

✓ Số nguyên từ -2^{31} đến $2^{31}-1$

– Hệ thập phân: VD: $a = 16;$

– Hệ 16 (hexa): VD: $a=0x10;$

– Hệ 8 (bát phân): VD: $020;$

✓ Số thực (thập phân): từ $1.7E-308$ đến $1.7E+308$

– Biểu diễn: $a = 0.017$

– Dạng khoa học: $a = 17.0E-03$

Kiểu chuỗi

- ✓ Giới hạn bởi nháy đơn (') hoặc kép (")
- ✓ Chuỗi đặt trong nháy kép bị thay thế và xử lý ký tự thoát. Trong nháy đơn thì không.
- ✓ Ví dụ:

```
$a = "Hello";
```

```
$b = "$a world"; //tương đương $b="Hello world"
```

```
$c = '$a world'; //$c='$a world' (không thay đổi)
```


Kiểu chuỗi (tiếp)

- ✓ Để làm rõ các biến trong chuỗi, cần bao biến vào giữa cặp ngoặc nhọn { }

```
$a = "He";
```

```
$b = "$allo"; //lỗi vì PHP hiểu là $allo
```

```
$c = "{$a}llo"; //đúng ($c = "Hello")
```

- ✓ Biến mảng, biến biến, biến trong tên có dấu gạch nối hoặc dấu chấm khi viết trong chuỗi bắt buộc phải bao lại.

Kiểu chuỗi (tiếp)

✓ Ký tự thoát: \

- Sử dụng để viết các ký tự đặc biệt trong chuỗi
- VD:

Cần có chuỗi: Người ta nói "PHP rất tốt"

```
$a = "Người ta nói "PHP rất tốt""; //Sai
```

```
$a = "Người ta nói \"PHP rất tốt\""; //Đúng
```

- Một số ký tự phải sử dụng ký tự thoát: \$, \, "
- Ngoài ra:
  - \n: Xuống dòng
  - \r: trở về đầu dòng
  - \t: dấu tab
  - ...

Kiểu chuỗi (tiếp)

✓ Kiểu tài liệu (heredoc):

- Cho phép viết 1 chuỗi trên nhiều dòng.
- Không cần sử dụng ký tự thoát:
- Cách viết:

```
$biến = <<<Ký_hiệu  
    nội dung trên nhiều dòng  
Ký_hiệu;
```

- **Chú ý:** Ký_hiệu phải được viết ở ký tự đầu tiên của dòng
- Ví dụ:

```
$a = <<<EOD
```

Đây là chuỗi nằm trên nhiều dòng sử dụng cú pháp kiểu tài liệu 'heredoc'

```
EOD;
```


Kiểu logic

- ✓ Có 2 trạng thái: `true` và `false`

Kiểu mảng

- ✓ Cho phép chứa nhiều giá trị dữ liệu được đánh chỉ mục bằng số hay chuỗi.
  - ✓ Để truy cập vào 1 phần tử, đặt chỉ số trong [ ]
  - ✓ Ví dụ:
- ✓ Có thể sử dụng chỉ số không liên tiếp
  - ✓ Có thể thêm phần tử vào cuối mảng bằng cách bỏ chỉ số:

```
$a[0] = "Xin";
```

```
$a[1] = "Chào";
```

```
$a[0] = "Xin";
```

```
$a[] = "Chào"; // $a[1]
```

```
$a[] = "Bạn"; // $a[2]
```


Kiểu mảng (tiếp)

✓ Chỉ số chuỗi:

```
$a["ten"] = "Hồng";
```

```
$a["mau"] = "Đỏ";
```

✓ Mảng nhiều chiều

– Được coi là mảng của mảng

– Ví dụ:

```
$a[0][0] = "TT";
```

```
$a[0][1] = "Họ tên";
```

```
$a[1][0] = 1;
```

```
$a[1][1] = "Nguyen Van A";
```


Kiểu mảng (tiếp)

✓ Khởi tạo mảng bằng hàm `array()`

- Chỉ số mặc định:

```
$a=array("xin", "chào", "bạn");
```

/*tương đương với

```
$a["0"]="xin";
```

```
$a["1"]="chào";
```

```
$a["2"]="bạn";*/
```

- Chỉ số mặc định với chỉ số đầu khác 0:

```
$a=array(5=>"xin", "chào", "bạn");
```

/*tương đương với

```
$a[5]="xin";
```

```
$a["1"]="chào";
```

```
$a["2"]="bạn";*/
```


Kiểu mảng (tiếp)

✓ Khởi tạo mảng bằng hàm `array()` (tiếp)

– Chỉ số chuỗi:

```
$a=array("ten"=>"Hồng", "mau"=>"Đỏ");
```

/*Tương đương với:

```
$a["ten"] = "Hồng";
```

```
$a["mau"] = "Đỏ";*/
```

– Mảng nhiều chiều:

```
$a = array(  
    array("TT", "Họ tên"),  
    array(1,"Nguyễn Văn A")  
);
```


Ép kiểu và kiểm tra kiểu

✓ Sử dụng cú pháp tương tự C/C++

```
$x = "123abc"; // $x  
    là chuỗi  
$x = (int) "123abc";  
// $x là số  
    nguyên=123
```

✓ Các kiểu (bảng)

✓ Kiểm tra kiểu:

```
gettype(),  
is_bool(),  
is_long(), ...
```

Ký hiệu	Ý nghĩa kiểu
(int), (integer)	Số nguyên
(real), (double), (float)	Số thập phân
(string)	Chuỗi
(array)	Mảng
(object)	Đối tượng
(bool), (boolean)	Logic
(unset)	NULL, tương tự như gọi unset()

✓ Kiểu số:

– Kết hợp: +, -, *, /, %

– Tăng giảm: ++, --

VD: `$a++`; `$a--`; `++$a`; `--$a`;

✓ Chuỗi: Toán tử chấm (.)

✓ Logic: AND (&&), OR (||), XOR, !

✓ Gán: =, +=, -=, .=

✓ So sánh: ==, !=, <, >, <=, >=

Các cấu trúc điều khiển

Rẽ nhánh **if**

```
if (BTLG)  
    lệnh;
```

```
if (BTLG)  
    lệnh1;  
else  
    lệnh2;
```

```
if (BTLG1)  
    lệnh1;  
elseif (BTLG2)  
    lệnh2;  
elseif (BTLG3)  
    lệnh3;  
else  
    lệnhkhác;
```

```
$biến= BTLG?Giá_trị1:Giá_trị2
```

switch

```
switch ($biến) {  
    case (giá_trị1):  
        các_lệnh1;  
    case (giá_trị2):  
        các_lệnh2;  
    default:  
        các_lệnh_khác;  
}
```


Lặp không xác định

```
while (BTLG)  
    lệnh;
```

```
do {  
    các_lệnh  
} while (BTLG);
```


Lặp xác định

```
for (lệnh_khởi_tạo; BTLG; lệnh2)  
    lệnh;
```

```
foreach ($biến_mảng as $giá_trị)  
    lệnh;
```

```
foreach ($biến_mảng as $khóa=>$giá_trị)  
    lệnh;
```

break và continue

- ✓ **break**: Kết thúc khối lệnh `for`, `while`, `do-while` hoặc `switch`
- ✓ **continue**: bỏ qua phần sau `continue` trong vòng lặp, chuyển sang vòng lặp tiếp.

✓ Khái báo hàm

```
function tên_hàm(ts1, ts2,..., tsn) {  
    //các lệnh trong thân hàm  
}
```

- ✓ Để trả ra giá trị cho hàm ta sử dụng lệnh
`return biểu_thức;`
- ✓ Để thoát khỏi hàm:
  - Sử dụng `return`
  - `exit;`

Hàm tự tạo (tt)

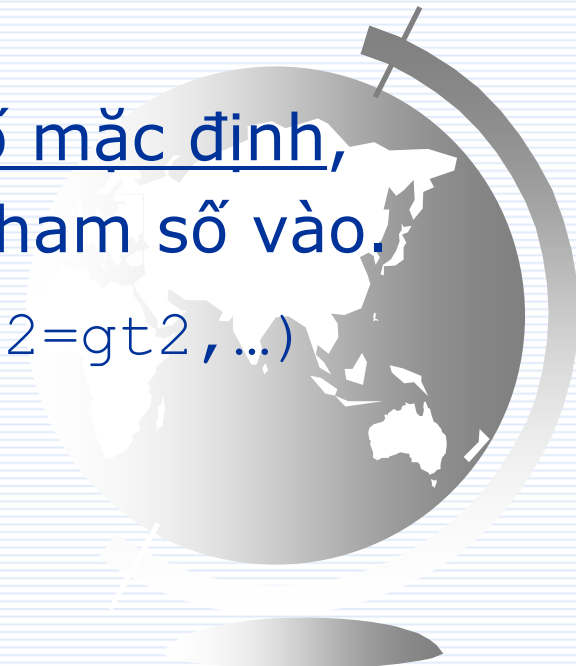
✓ Gọi hàm:

```
tên_hàm(gt1, gt2,... , gtn);
```

✓ Chú ý:

- Nếu hàm không có tham số, khi khai báo hàm, gọi hàm vẫn phải giữ lại ()
- Để khai báo hàm với các tham số mặc định, khi khai báo ta đưa ngay giá trị tham số vào.

```
function tên_hàm(ts1=gt1, ts2=gt2,...)
```


Phạm vi biến

✓ Phạm vi biến là phạm vi ở đó biến xác định.

Trong PHP, biến có 3 phạm vi:

- Local variables: biến cục bộ:
  - Khởi tạo trong hàm
  - có tác dụng từ khi khởi tạo đến hết hàm.
- Global variables: Biến toàn cục:
  - Khởi tạo ở ngoài hàm
  - Có tác dụng từ khi khởi tạo đến hết file trừ ở trong hàm.
  - Để đưa 1 biến toàn cục vào trong hàm, sử dụng khai báo **global** \$biến1, \$biến2,...; hoặc mảng **\$_GLOBAL**
- Super Global Variables: Siêu toàn cục: Một số biến có sẵn của PHP: **\$_SERVER**, **\$_GLOBAL**...

Biến tĩnh

- ✓ Khai báo trong hàm
- ✓ Giá trị được lưu trữ qua nhiều lần gọi hàm
- ✓ Chỉ được khởi tạo ở lần khai báo đầu tiên
- ✓ Để khai báo:

```
static $biến_tĩnh=giá trị;
```


Chèn file

- ✓ **include** ("địa_chi_file");
- ✓ **require** ("địa_chi_file");
- ✓ **include_once** ("địa_chi_file");
- ✓ **require_once** ("địa_chi_file");

Hướng đối tượng trong PHP

Định nghĩa lớp

```
class tên_lớp{  
    //thânlớp  
}
```

- ✓ Thân lớp gồm có các khai báo dữ liệu, phương thức.
- ✓ Thân lớp phải được đặt trong 1 khối lệnh PHP duy nhất.
  - Các dữ liệu (biến) được khai báo bằng `var`
  - Các phương thức (hàm) khai báo như thông thường.

